

Obecné soudy - Belgie

Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [nl](#)

V tomto oddíle najdete přehled obecných soudů v Belgii.

Obecné soudy - úvod

Nejvyšší soudní dvůr

Kasační soudní dvůr: je nejvyšším soudem, „soudem všech soudů“ a své sídlo má v Bruselu.

Porotní soud

Každá z deseti provincií a správní obvod hlavního města Brusel (Bruxelles-Capitale) mají **jeden porotní soud**. Nejde o stálý soud, nýbrž o soud, který se ustavuje tehdy, když jsou obžalovaní předáni do jeho pravomoci.

Odvolací soudy

- **Odvolací soudní dvory:** v Belgii je jich 5:
  - v Bruselu pro provincii Valonské Brabantsko, Vlámské Brabantsko a oblast hlavního města Brusel,
  - v Lutychu (pro provincie Lutych, Namur a Luxembourg),
  - v Monsu (pro provincii Hainaut),
  - v Gentu (pro provincie Západní Flandry a Východní Flandry),
  - v Antverpách (pro provincie Antverpy a Limbourg).
- **Pracovní soudy:** v Belgii je jich 5. Jsou to odvolací soudy specializující se na pracovní právo. Zasedají v obvodech výše uvedených odvolacích soudů.

Soudy prvního stupně

- **Soudy prvního stupně:** v Belgii je jich 13 (jeden soud na jeden soudní obvod a dva v obvodu Brusel, 1 NL a 1 FR).
- **Pracovní soudy:** v Belgii je jich 9 (v zásadě jeden soud na obvod odvolacího soudního dvora, s výjimkou obvodu bruselského soudního dvora, kde jsou pracovní soudy v Lovani, Nivelles a Bruselu, a s výjimkou německojazyčné oblasti Eupen).
- **Obchodní soudy:** v Belgii je jich 9, v zásadě jeden soud na obvod odvolacího soudního dvora, s výjimkou obvodu bruselského soudního dvora, kde jsou obchodní soudy v Lovani, Nivelles a Bruselu, a s výjimkou německojazyčné oblasti Eupen.

Nižší soudy nebo soudy v místě bydliště

- **Smírčí soud:** v Belgii je jich 187 (jeden na každý soudní kanton).
- **Policejní soudy:** v Belgii je jich 15.

Věcná příslušnost soudů

Smírčí soud

Smírčí soud řeší **občanskoprávní a obchodní věci** do výše 1 860 EUR. Smírčí soudce je rovněž příslušný rozhodovat mimo jiné spory týkající se nájemného, sousedských vztahů, věcných břemen, vyvlastnění, a to bez ohledu na spornou částku, stejně jako o

předběžných opatřeních mezi manželi. **Opravné prostředky** proti rozhodnutí smírčího soudce projednává soud prvního stupně nebo obchodní soud podle toho, zda jde o spor občanskoprávní, nebo obchodní povahy, s výjimkou věcí, kdy se rozhoduje o nároku, jehož výše nepřesahuje 1240 EUR.

Policejní soud

Policejní soud je **trestním a občanským soudem**, který zkoumá přestupky, delikty, porušení zvláštních zákonů (například zemědělského zákoníku, lesnického zákoníku), nároky týkající se náhrady škody vyplývající z dopravní nehody a dopravní přestupky. Proti rozsudkům policejního soudu se lze **odvolat** k soudu prvního stupně, s výjimkou případů uvedených v soudním zákoníku (Code Judiciaire), rozhoduje-li se o nároku, jehož výše nepřesahuje 1240 EUR.

Soud prvního stupně

Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat všechny spory kromě těch, které zákon svěřuje do pravomoci jiných soudů. Toto se označuje jako **zbytková pravomoc** soudu prvního stupně.

Soud prvního stupně se dělí na oddělení: **občanský soud**, **trestní soud** a **soud pro mladistvé**. V roce 2007 bylo v Antverpách, Bruselu, Východních Flandrech, Lutychu a Hainautu v rámci soudů prvního stupně zřízeno oddělení nazvané **soud pro výkon trestu** (tribunal d'application des peines).

Občanský soud

Občanský soud řeší věci, které se týkají statusu fyzických osob (např. rozvod, příbuzenství, adopce). V jeho pravomoci je rovněž řešit spory o částky převyšující 1 860 EUR, spory týkající se dědických nebo autorských práv, stejně jako odvolání proti rozsudkům smírčího soudce.

Trestní soud

Trestní soud je soud pověřený rozhodováním o všech **trestných činech** a o **trestných činech překvalifikovaných na přečin**, jako je podvod, zpronevěra, neúmyslné zabití, krádež vloupáním, krádež za použití násilí. Tento soud rovněž funguje jako odvolací instance proti rozhodnutím vydaným policejním soudem.

Věc může být předložena trestnímu soudu na základě předvolání ze strany státního zástupce nebo poškozeného nebo na základě usnesení poradního senátu, který při rozhodování o soudním vyšetřování určí, zda bude obžalovaný předveden před trestní soud, nebo ne.

Poradní senát je vyšetřující soud, který se skládá z jednoho samosoudce soudu prvního stupně a který zkoumá, zda existuje důvod pro podání obžaloby k trestnímu soudu, nebo rozhodne o zastavení stíhání obžalovaného. Tento soud také rozhoduje o vzetí obžalovaného do vyšetřovací vazby nebo o jeho propuštění z vazby, případně za určitých podmínek, a to každý měsíc či každý třetí měsíc, pokud jde o trestný čin, který nelze překvalifikovat na přečin.

Vyšetřovací vazba je zajišťovací opatření, při němž je osoba podezřelá ze spáchání trestného činu umístěna do vazby v očekávání soudního procesu. Toto opatření se ukládá z toho důvodu, aby se zabránilo útěku nebo skrývání se podezřelého, vykonání dalších trestných činů a pokusům o zničení důkazů nebo navázání kontaktu s třetími osobami (např. se záměrem ovlivňovat svědky nebo spoluobviněné). Podezřelá osoba, která je nakonec zproštěna viny nebo jejíž stíhání bylo zastaveno, může požádat ministra spravedlnosti o odškodnění za dobu, kterou neprávem strávila ve vězení: jde o odškodnění za neoprávněné držení ve vazbě. K přiznání tohoto odškodnění musí být splněny dvě podmínky: podezřelý musel strávit ve vazbě více než osm dní a držení ve vazbě nesmělo být způsobeno jeho chováním. Tuto druhou podmínku posuzuje ministr velmi přísně.

Proti rozhodnutí poradního senátu se lze podat **odvolat** k obžalovacímu senátu. Ten představuje vyšetřující soud na úrovni odvolacího soudu.

Soud pro mladistvé

Soud pro mladistvé řeší zejména věci, které se týkají uplatňování zákona o ochraně mládeže z roku 1965, jako je pozbytí rodičovské zodpovědnosti, umístování nezletilých do náhradních rodin nebo do detenčních středisek, stejně jako případy trestné činnosti mládeže.

Soudce neukládá mladistvým delikventům tresty, ale přijímá v souvislosti s nimi **opatření**. V praxi může zejména nezletilého pokárat („napomenout“), umístit do pěstounské péče nebo do zvláštní instituce, kde se ocitne mezi svými vrstevníky pod dozorem vychovatelů, uložit mu obecně prospěšné práce a ve výjimečných případech ho i dočasně uvěznit. Soudce pro mladistvé přijímá **opatření v oblasti dohledu, ochrany nebo výchovy**. Pokud nezletilý delikvent dosáhl věku 16 let, může se soudce za určitých okolností jeho případu vzdát. Nezletilý delikvent je pak předveden před zvláštní senát soudu pro mladistvé, který zastává úlohu

trestního soudu. V případě zvláště závažného trestného činu, např. pokud jde o vraždu, je mladistvý výjimečně předveden před porotní soud i přes svoji nezletilost. Soud pro mladistvé může rovněž přijmout opatření v souvislosti s rodiči, kteří neplní své výchovné povinnosti (násilí vůči dětem, zneužívání rodičovské autority, špatné životní podmínky atd.). Naléhavost některých situací umožňuje, aby požadovaná opatření poskytující dítěti ochranu byla přijata velmi rychle.

Návrh zákona schválený Sněmovnou reprezentantů v červenci 2011 a předložený Senátu stanoví, že v rámci soudů prvního stupně bude zavedeno oddělení soudu pro rodinné záležitosti a pro mladistvé. Tento návrh stanoví, že pravomoci smírčího soudce budou převedeny na senáty pro rodinné záležitosti soudů prvního stupně a naopak a že pravomoci senátů pro mladistvé budou převedeny na senáty pro rodinné záležitosti.

Soud pro výkon trestu (Tribunal de l'application des peines)

Soudy pro výkon trestu rozhodují o vnějším právním statusu osob odsouzených k trestu odnětí svobody. Nařizují: **omezené věznění, elektronický dohled, podmíněné propuštění a dočasné propuštění** za účelem vyhoštění nebo extradice. Státní zástupce a odsouzení mohou proti rozhodnutí senátů pro výkon trestu podat dovolání ke kasačnímu soudnímu dvoru.

Odvolání proti rozhodnutím vyneseným soudem prvního stupně

S výjimkou rozhodnutí vynesených soudem pro výkon trestu může každá ze stran nebo státní zástupci (nejsou-li spokojeni s rozsudkem soudu prvního stupně) proti tomuto rozsudku podat **odvolání** za podmínky, že byl vydán v prvním stupni, tedy nikoliv proti rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí, které již vydal policejní soud nebo smírčí soudce. V takovém případě věc posuzuje odvolací soud bez ohledu na to, zda jde o rozhodnutí občanského nebo trestního soudu nebo soudu pro mladistvé.

Pracovní soud

Do pravomoci pracovního soudu spadá rozhodovat **sociální věci**: sociální zabezpečení (důchody, nezaměstnanost atd.), pracovní spory (pracovní smlouvy, pracovní předpisy...) a pracovní úrazy. Rozhoduje rovněž o žalobách týkajících se **kolektivního vyrovnání dluhů**, podaných fyzickými osobami.

Pracovní soud se skládá z **několika senátů**. Kromě výjimek stanovených soudním zákoníkem jsou senáty tvořeny jedním soudcem z povolání, který senátu předsedá, a dvěma laickými soudci. Podle povahy projednávaného sporu zastupují tito laičtí soudci zaměstnance, zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné. Tyto osoby jsou jmenovány na návrh organizací pracovního trhu (zaměstnavatelé, zaměstnanci, dělníci a OSVČ). Co se týče státního zastupitelství, nazývá se v tomto případě „pracovní auditorat“, prokurátorovi se říká „pracovní auditor“.

V případě, že strany s rozsudkem pracovního soudu nesouhlasí, mohou se **odvolat** k Soudnímu dvoru v oblasti pracovního práva.

Obchodní soud

Obchodní soud rozhoduje **spory mezi obchodníky**, které se týkají částek **přesahujících 1 860 EUR**, ale i velmi specifické věci, jako je **úpadek** nebo **spory mezi akcionáři jedné společnosti**. Obchodní soud rovněž projednává odvolání proti rozsudkům v obchodních věcech, které vydali smírčí soudci.

Senáty obchodního soudu se skládají z jednoho soudce z povolání a dvou laických soudců. Tito laičtí soudci jsou jmenováni různými sdruženími zastupujícími podnikatelské kruhy. Své kandidáty vybírají z řad obchodníků, členů správních rad, auditorů a účetních. Státní zastupitelství je zastupováno členy státního zastupitelství u soudu prvního stupně.

Pokud si strany přejí napadnout rozhodnutí obchodního soudu, podají **odvolání** k odvolacímu soudu. Je třeba, aby byl napadnutý rozsudek vydán v první instanci, nesmí se tedy jednat o rozsudek vydaný v reakci na předchozí rozhodnutí smírčího soudce.

Odvolací soudní dvory a soudní dvory v oblasti pracovního práva

Odvolací soudní dvůr se skládá z několika senátů:

- **Občanské senáty** projednávají odvolání proti rozsudkům vydaným v první instanci občanskoprávními senáty soudů prvního stupně a obchodních soudů.
- **Trestní senáty** projednávají odvolání proti rozsudkům vydaným v první instanci trestními soudy.
- **Senáty pro mladistvé** zkoumají odvolání proti rozsudkům vydaným v první instanci soudy pro mladistvé.
- **Obžalovací senát** je vyšetřujícím soudem, který projednává odvolání proti rozhodnutí poradního senátu. Obžalovací senát rovněž podezřelého předává porotnímu soudu, pokud má podezření, že spáchal závažný trestný čin, politický trestný čin nebo porušil tiskový zákon.

Stejně jako v případě pracovního soudu jsou senáty **soudního dvora v oblasti pracovního práva** složeny z profesionálního soudce, kterému se říká „rada“, a ze dvou nebo čtyř laických radů (conseillers sociaux). Soudní dvůr v oblasti pracovního práva projednává odvolání proti rozhodnutí pracovního soudu.

Porotní soud

Trestné činy

Pokud je nějaká osoba **obžalována z trestného činu, který nelze překvalifikovat na přečin, nebo z trestného činu, který nebyl překvalifikován na přečin**, je předvolána k porotnímu soudu, kde ji bude soudit **porota**.

Porotnímu soudu předsedá jeden profesionální soudce, jemuž pomáhají dva přisedící soudci, rovněž soudci z povolání. Tito soudci se nevyjadřují k vině nebo nevině obžalovaného. Rozhodnutí o tom, zda se obžalovaný dopustil porušení zákona, nebo ne, přísluší členům poroty, tzv. porotcům. **Porotci** se vybírají losováním z občanů. Porotcem se může stát každý Belgičan ve věku od 28 do 65 let, který požívá svých občanských a politických práv, umí číst a psát, nebyl nikdy odsouzen k trestu odnětí svobody v délce více než čtyř měsíců nebo k trestu obecně prospěšných prací v délce více než šedesáti dní.

Řízení před porotním soudem začíná čtením obžalovacího spisu a shrnutím hlavních poznatků shromážděných při vyšetřování. Pak jsou vyslechnuti svědci a osoby dotčené vyšetřováním. Tato slyšení mají umožnit porotcům, kteří nemohli nahlédnout do spisu, aby si utvořili názor. Poté pronese svoji řeč státní zástupce, slovo dostanou poškození a advokáti pronesou obhajovací řeč. Vyslechnut je i obžalovaný. Odpovídá na otázky předsedy, vysvětluje skutečnosti a může se rovněž dovolávat své nevin. Na konci soudního líčení se **dvanáct porotců** odebere na uzavřenou poradu. **Musejí se vyjádřit, zda je obžalovaný vinný, nebo neviný**. Rozhodují prostřednictvím hlasování a jejich rozhodnutí může mít rozlišení. Mohou například shledat obžalovaného vinným s přiznáním polehčujících okolností. Pokud je obžalovaný shledán vinným, rozhodnou soudci z povolání a porotci společně o tom, jaký trest mu uloží. Toto rozhodnutí se přijímá absolutní většinou. Rozhodnutí o vině musí obsahovat odůvodnění.

Proti rozsudku porotního soudu se v zásadě nelze odvolat. Odsouzený, poškozený a státní zástupce nicméně mohou podat opravný prostředek ke **Kasačnímu soudnímu dvoru**. Pokud ten daný rozsudek zruší, věc se předá jinému porotnímu soudu, který musí přijmout nové rozhodnutí.

Porušení tiskového zákona a politický trestný čin

Aby bylo možno hovořit o porušení tiskového zákona, je třeba, aby bylo v textech šířených technickými prostředky ve více vyhotoveních obsaženo vyjádření myšlenky, které by mohlo zakládat trestný čin. Politický trestný čin je trestný čin spáchaný z politického motivu a za politickým účelem. Porotní soud projednává obžaloby ve věci politických trestných činů a porušení tiskového zákona, vyjma porušení tiskového zákona rasové nebo xenofobní povahy.

Kasační soudní dvůr

Kasační soudní dvůr je **garantem dodržování práva ze strany soudních dvorů a soudů**. Je příslušný pro celé území státu. Kasační soudní dvůr nerozhoduje o skutkových zjištěních, nýbrž pouze o právních otázkách. **Kasační opravný prostředek** lze podat pouze z právních důvodů, tj. v případě porušení zákona nebo obecné právní zásady. Kasační opravný prostředek lze podat pouze proti rozsudkům nebo rozhodnutím vydaným v poslední instanci, tj. rozhodnutím, proti nimž se již nelze odvolat.

Kasační soudní dvůr se skládá z prvního předsedy, předsedy, předsedů oddělení a radů. Státní zastupitelství zastupuje generální prokurátor Kasačního soudního dvora nebo generální advokát. Kasační soudní dvůr je tvořen **třemi senáty**: první zkoumá věci občanské, obchodní, daňové a kárné, druhý věci trestní a třetí se zabývá věcmi z oblasti pracovního práva a sociálního zabezpečení. Každý z těchto senátů je složen z jednoho francouzského a jednoho nizozemského oddělení. Každé oddělení zasedá zpravidla v počtu pěti soudních radů.

Než soudci vynesou rozhodnutí, vyslechnou si závěry **státního zástupce** při Kasačním soudním dvoru. Kasační soudní dvůr může rozhodnout o odmítnutí kasačního opravného prostředku. Pokud předložené argumenty nepřijme, je kasační opravný prostředek zamítnut a napadnutý rozsudek se stává konečným. Pokud Kasační soudní dvůr usoudí, že napadené rozhodnutí bylo učiněno za nedodržení zákona, úplně nebo částečně ho zruší a případně předá zpět k novému rozhodnutí soudu. Pokud je třeba přezkoumat podstatu věci, předá se věc soudnímu dvoru nebo soudu stejného typu, jako je ten, který vydal napadnutý rozsudek. Danou věc nikdy neprojednává původní soud.

Poznámka

Trestní senáty odvolacího soudu, porotní soud, trestní senáty soudu prvního stupně (přestupkový soud) a policejní soud (který zasedá ve věcech trestních) rozhodují rovněž vedle občanskoprávních soudů o občanskoprávních nárocích (které se týkají hlavně náhrady škod) podaných poškozenými osobami, tj. oběťmi trestních činů v obecném smyslu.

Právní databáze

Další informace o soudech a soudních dvorech najdete [na portálu soudní moci v Belgii](#).

Je přístup k této databázi zdarma?

Ano, přístup k databázi je **zdarma**.

Související odkazy

[Federální veřejná služba – soudnictví \(Site du Service Public Fédéral Justice\)](#)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 17/09/2015